U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Jana Passera a JUDr. Petra Průchy v právní věci navrhovatele: **J. T.,** Dr., proti odpůrci: **Státní volební komise,** se sídlem Náměstí Hrdinů 3, Praha 4, , v řízení o návrhu na „*neplatnost voleb do Poslanecké sněmovny České republiky, konaných ve dnech 28. – 29.5.2010*“,

t a k t o :

I. Návrh na neplatnost volby kandidátů do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ve volbách konaných ve dnech 28. a 29. 5. 2010, **s e** v části týkající se kandidátů zvolených v Moravskoslezském kraji **z a m í t á** .

II. Návrh na neplatnost volby kandidátů do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ve volbách konaných ve dnech 28. a 29. 5. 2010, **s e** v části týkající se kandidátů zvolených v ostatních volebních krajích **o d m í t á** .

III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 7. 6. 2010 se navrhovatel domáhal rozhodnutí o vyslovení neplatnosti voleb do Poslanecké sněmovny konaných ve dnech 28. a 29. 5. 2010. Důvod neplatnosti voleb spatřuje navrhovatel v tom, že „organizace a samotné volby organizované státní moci nesloužila všem, neboť pro nevlastnění žádného osobního dokladu se nemohl účastnit těchto voleb.“

Odpůrce č. 1 ve svém vyjádření k návrhu uvedl, že ustanovení § 19 odst. 3 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky stanoví, že volič je povinen

po příchodu do volební místnosti prokázat svou totožnost a státní občanství České republiky, a to platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem, nebo platným občanským průkazem. Citované ustanovení uvádí taxativní výčet dokladů, kterými může volič prokázat svou totožnost a státní občanství. Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství, nebude mu hlasování umožněno. Závěrem odpůrce uvádí, že z uvedeného, ani ze samotného návrhu nelze dovodit porušení ustanovení zákona o volbách do Parlamentu a tudíž ani nemohlo dojít k ovlivnění volby kandidáta.

Návrh není důvodný.

Podle § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto zvláštním zákonem je zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, podle jehož § 87 odst. 1 se může podáním návrhu na neplatnost volby kandidáta domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen, a každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina ve volebním kraji byla pro volby do Poslanecké sněmovny zaregistrována, přičemž návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí.

Navrhovatel se domáhá vyslovení neplatnosti volby všech kandidátů, zvolených do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Navrhovatel se domnívá, že všichni kandidáti byli zvoleni neplatně, neboť on se pro nevlastnění žádného osobního dokladu nemohl účastnit těchto voleb z důvodu nemožnosti předložit osobní doklad okrskové volební komisi. Osobní doklad nemá k dispozici proto, že se několik let soudí o vydání dokladů ve spojení se změnou rodného čísla, s níž nesouhlasí. Návrh je obsáhle odůvodněn a doplněn četnými přílohami, které se v rozhodující míře vztahují právě k jeho sporu o vydání dokladů, resp. o rodné číslo.

Nejvyšší správní soud posoudil předmětnou námitku navrhovatele následovně:

Navrhovatel se domáhá vyslovení neplatnosti voleb jako celku. Jak již Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 6. 2006, č. j. Vol 5/2006 - 37, v rámci voleb do Poslanecké sněmovny se nelze návrhem domáhat vyslovení neplatnosti celých voleb, nýbrž lze toliko zpochybnit volbu určitého kandidáta.

Podle ustanovení § 87 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb. je možno podat návrh na neplatnost volby kandidáta, přičemž je zřejmé, že lze napadnout platnost volby jednoho i více kandidátů (argumentum a minus ad maiori), a to vždy podle povahy konkrétní věci. V praxi tak může být napadena volba jediného kandidáta např. z důvodu jeho individuálního excesu ve volebním procesu (např. o sobě uváděl nepravdivé informace) anebo proto, že právě v jeho případě došlo k pochybením při sčítání a vyhodnocování odevzdaných hlasů (např. nebyly zohledněny preferenční hlasy, došlo k matematické

chybě při sčítání apod.). Lze si nicméně představit i případy, kdy bude namítáno porušení volebního zákona v takové intenzitě a rozsahu, že to mohlo ovlivnit volbu vícero (nebo dokonce všech) kandidátů.

Volební zákon nicméně s touto diferenciací důsledně počítá, když v ustanovení § 87 odst. 1 přiznává právo aktivní legitimace k podání návrhu na neplatnost volby kandidáta každému občanovi zapsanému do stálého seznamu „ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen“, a každé politické straně nebo koalici, jejíž kandidátní listina „ve volebním kraji byla pro volby do Poslanecké sněmovny zaregistrována“. Této zákonné úpravě je nutno rozumět tak, že zatímco občan může předmětný návrh podat jen ve vztahu ke kandidátům, zvoleným ve volebním kraji tam, kde mohl vykonat svoje aktivní volební právo, je politická strana aktivně legitimována k podání tohoto návrhu vůči všem kandidátům, zvoleným v krajích, kde také kandidovala, což může v konečném důsledku znamenat zpochybnění i všech zvolených kandidátů v celé republice. Výklad, podle něhož by kterýkoliv občan byl aktivně legitimován k podání návrhu na neplatnost volby kandidátů zvolených i v jiných krajích, než ve kterém mohl vykonat svoje aktivní volební právo, je podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu v přímém rozporu se zněním citovaného zákonného ustanovení a odporuje rovněž srovnání tohoto řízení se soudním přezkumem jiných typů voleb (volby do Senátu, volby do krajských a obecních zastupitelstev).

Ze shora nastíněných úvah pro daný případ především vyplývá, že podaný návrh, původně z hlediska svého obsahu koncipovaný vůči všem kandidátům, je věcně projednatelný toliko ve vztahu k těm kandidátům, kteří byli zvoleni ve volebním kraji, kde je stěžovatel zapsán do stálého seznamu, což je v projednávané věci Moravskoslezský kraj. Zbývající část návrhu (tzn. ve vztahu k volbě kandidátů z ostatních 13 volebních krajů) proto musel Nejvyšší správní soud odmítnout z důvodu chybějící aktivní legitimace navrhovatele.

Návrh tedy míří na neplatnost volby kandidátů zvolených v Moravskoslezském kraji.

Podle § 19 odst. 3 a 4 zákona 247/1995 Sb. „*Volič po příchodu do volební místnosti prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem (dále jen "cestovní pas"), nebo platným občanským průkazem. Po záznamu ve výpisu ze stálého seznamu nebo zvláštního seznamu obdrží od okrskové volební komise nebo zvláštní okrskové volební komise prázdnou úřední obálku. Na žádost voliče mu okrsková volební komise nebo zvláštní okrsková volební komise dodá za chybějící, škrtané nebo jinak označené hlasovací lístky jiné.*

N*eprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky, nebude mu hlasování umožněno.*“

Navrhovatel nezpochybňuje, že se při vstupu do volební místnosti nemohl prokázat platným občanským průkazem či cestovním pasem a výslovně uvádí, že mu nový občanský průkaz dosud nebyl vydán. Porušením volebního zákona tak nemohlo být, že neměl-li k dispozici žádný osobní doklad, kterým by jako volič mohl po příchodu do

volební místnosti prokázat svou totožnost a státní občanství České republiky, nemohl se účastnit těchto voleb.

Nejvyšší správní soud neshledal ve skutečnostech uváděných navrhovatelem žádné porušení zákona, a proto zamítl návrh na vyslovení neplatnosti volby kandidátů do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, kteří byli zvoleni ve volebním kraji, kde je stěžovatel zapsán do stálého seznamu, tzn. v Moravskoslezském kraji, jako nedůvodný. Skutečnost, že navrhovatel nemá žádný osobní doklad v souvislosti s tím, že mu bylo změněno rodné číslo, s čímž nesouhlasí a požaduje vydání dokladů s původním rodným číslem, o což se několik let soudí, není pro posouzení věci rozhodná.

Nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud poznamenává, že z rozhodovací činnosti je mu známo, že jeho návrhy na soudní rozhodnutí stran vydání dokladů ve spojení s jím odmítanou změnou rodného čísla nejsou úspěšné. V tomto smyslu rozhodl v dané věci i Ústavní soud usnesením ze dne 17. 12. 2009, sp.zn. II. ÚS 888/09.

Podle § 93 odst. 4 s. ř. s. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Nejvyšší správní soud rozhodl o návrhu v souladu s § 90 odst. 3 větou druhou s. ř. s. bez jednání.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** řádné opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. června 2010

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu